

РЕШЕНИЕ

№ 6186

гр. София, 29.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 01.10.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Елка Атанасова

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Михаела Николаева, като разгледа дело номер **5660** по описа за **2021** година докладвано от съдия Мария Ситнилска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 208 и сл. от Административно процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационната жалба на Застрахователно дружество [фирма], представлявано от адв. Г. против решение от 23.04.2021 г., постановено по н.а.х.д. № 3223/2021 г. по описа на Софийския районен съд, с което е потвърдено наказателно постановление № Р-10-98/09.02.2021 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Наведени са доводи за неправилност на решението, поради постановяване му в нарушение на закона и допуснати съществени процесуални нарушения. Оспорва се решението да е извършено в условията на повторност. Твърди се, че процесното наказателно постановление не съответства на фактическата обстановка, описана в съставения акт за установяване на административно нарушение, като на дружеството е наложено наказание за нарушение, което не е било предявено по установения в ЗАНН ред, тъй като повторността при извършване на нарушението е посочена едва в наказателното постановление. Твърди се и, че неправилно е определена датата на извършване на нарушението. Навеждат се доводи, че правната квалификация на нарушението е неправилна, тъй като се касае за претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за която са приложими разпоредбите на чл.

496 и сл. Кодекса за застраховането. Излагат се и доводи, че наложеното наказание не съответства на целите на административното наказание, посочени в чл. 12 от ЗАНН, както и че извършеното административно нарушение се явява маловажно по смисъл на чл. 28 от ЗАНН. Претендира се да бъде отменено решението на районния съд и постановено ново, с което да бъде отменено наказателното постановление. Алтернативно, иска се наказателното постановление да бъде изменено, като се преквалифицира наложената санкция като такава по чл. 644, ал. 1, т.1 от КЗ и да се наложи санкция в размер на предвидения в закона минимум.

Отвeтникът Комисията за финансов надзор, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата по съображения изложени в депозираните по делото писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София - град, X. касационен състав като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е ДОПУСТИМА, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал.1 от АПК, приложим по силата на чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението на Софийския районен съд е валидно и допустимо.

Предмет на производството пред Софийския районен съд е наказателно постановление № Р-10-98/09.02.2021 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2 във връзка с ал. 1, т. 2, във връзка с § 1, т. 51 от ДР на КЗ на ЗД [фирма] е наложено административно наказание имуществена санкция в размер на 2000 лева, за извършено нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

За да постанови оспореното решение, районният съд е приел за установено от фактическа страна, че на 09.11.2020 г. е постъпила жалба с вх. № 91-02-1168/09.11.2020 г. в КФН от Д. А., представляващ [фирма] за липса на произнасяне по претенция от страна на ЗД [фирма]. Извършена е проверка на документацията по щета №[ЕГН]. В тази връзка ЗД [фирма] е изпратило писмо с отговор до КФН с вх. № 91-02-1168/20.11.2020 г. След запознаване с цялата представена документация по случая и кредитиране на свидетелските показания в хода на съдебното производство, въззивният е установил следното: На 09.09.2020г. е предявена застрахователна претенция по повод настъпило застрахователно събитие - нанесени увреждания на велосипед „S. A.“ ТУ80459445, собственост на О. Н. А., в резултат на настъпило ПТП с л.а. „S. Y.“ с рег. [рег.номер на МПС] . За настъпилото произшествие А. е подала заявление за щета на основание договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“. В резултат на това е била заведена щета № [ЕГН]. При завеждане на щетата са представени на застрахователя

документи, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията. На 25.09.2020 г. увреденото лице е предоставило документ за собственост на велосипеда, оферта и констативен протокол. С платежно нареждане от 12.11.2020г. застрахователят се е произнесъл по претенцията, като е изплатил застрахователно обезщетение в размер на 722 лв. по банковата сметка на увреденото лице.

В резултат на извършената проверка на ЗД [фирма] е съставен АУАН № Р-06-37/13.01.2021г. за това, че не е изпълнило задължението си по чл. 108, ал. 1 от КЗ в срок от 15 работни дни от представянето на всички доказателства, а именно: до 16.10.2020 г. включително, да се произнесе по застрахователната претенция. Въз основа на акта е издадено наказателното постановление № Р-10-98/09.02.2021 г., с което на ЗД [фирма] е наложена имуществена санкция в размер на 2000 лв.

Във връзка с това и като е приел, че застрахователят е следвало да се произнесе като определи и изплати размера на обезщетение или застрахователна сума, или мотивирано да откаже плащане най - късно на 16.10.2020 г., районният съд е приел, че е извършено нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ, изразяващо се в това, че застрахователят не се е произнесъл окончателно по предявената застрахователна претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ или с определяне и изплащане на размера на обезщетението, или с мотивиран отказ за плащане в законоустановения срок. Приел е, че при съставяне на АУАН и издаване на наказателното постановление не са допуснати нарушения на административно производствените правила. Изложил е доводи, че нарушението е извършено в условията на повторност, доколкото това е станало в едногодишен срок от влизане в сила на наказателно постановление № Р-10-567/28.05.2019 г., /влязло в сила на 26.06.2020г./, поради което законосъобразно е наложено наказанието по чл. 644, ал. 2 предл. 2, вр. с ал. 1, т.2 от КЗ, във връзка с §1, т.51 от ДР на КЗ за повторно извършено нарушение. Изложил е и доводи за неприложимост на нормата на чл. 28 от ЗАНН.

Съдебното следствие в хода на първоинстанционното производство е проведено обективно, всестранно и пълно. По делото не са събрани доказателства, които да оборват установената в наказателното постановление фактическа обстановка. Такива не бяха представени и в касационното производство.

С оглед на това, изложените правни изводи в обжалваното решение напълно се споделят от настоящия касационен състав. При постановяването му не са допуснати съществени процесуални нарушения по смисъла на чл. 348, ал. 3 НПК, които да обосновават отмяната му. Районният съд е проявил необходимата активност за всестранно и пълно изясняване на фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване по делото, като е събрал относимите писмени и гласни доказателства. Процесуалните права на страните не са били ограничени. Съдът е обосновал изводите си относно фактическата обстановка, като е обсъдил подробно доказателствата по делото.

Член 108, ал.1 КЗ е разположен в Глава седма „Система на управление“ на Дял втори „Изискания към управлението и дейността на застрахователи и презастрахователи“ на КЗ. Разпоредбата постановява, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1-3, 8-10, 13-18, раздел II, буква “А” от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, като определи и извърши застрахователното плащане или го откаже.

Застраховката „Гражданска отговорност“, свързана с притежаването и използването на моторно превозно средство е посочена в приложение № 1, раздел I, буква „А“, т.10, и тъй като не е за големи рискове, задължението на застрахователя по чл. 108, ал. 1 от КЗ я обхваща. Така и с оглед систематичното място на чл.108, ал. 1 КЗ, и с оглед формулировката му, предвиденият с него срок важи за произнасянето на застрахователя по предявените пред него претенции по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Същевременно, чл. 496, ал. 1 от КЗ постановява, че срокът за окончателното произнасяне по такива претенции не може да е по-дълъг от 3 месеца от предявяването им по реда на чл. 380 от КЗ пред застрахователя, сключил застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, или неговия представител. Съотношението между двата срока е нормативно определено с чл. 108, ал. 3 от КЗ, съгласно който в случаите на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, когато не са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ, се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ. Тоест, всеки един от тези два срока има самостоятелно приложно поле, което е законово разграничено от това на другия, без помежду им да има застъпване. Понеже важат за различни хипотези, чл. 108, ал. 1 от КЗ и чл. 496, ал. 1 от КЗ не са в колизия, която да трябва да се преодолява с признаване на надделяващ приоритет на втората разпоредба като специална по отношение на първата като обща.

С оглед на изричното разграничение по чл. 108, ал. 3 от КЗ, при претенция по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, съгласно чл. 108, ал. 1 от КЗ застрахователят трябва да се произнесе по нея, в срок от 15 работни дни от представяне на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, за установяване на основанието и размера ѝ. А само когато те не са представени се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ за окончателно произнасяне до 3 месеца от предявяване на претенцията по чл. 380 от КЗ. Тоест, когато са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ, както е в конкретния случай, приложим е срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а когато те не са представени - срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ. В този смисъл с предимство се ползва срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, който е главен и изключва приложението на евентуалния спрямо него срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ. В случая щета № [ЕГН]/08.09.2020 г. е окомплектована на 25.09.2020г. с всички необходими доказателства по чл. 106 от КЗ, поради което за ликвидирането ѝ съгласно чл. 108, ал. 3 от КЗ е приложим единствено и само срокът по чл.108, ал.1 от КЗ, а нарушението се състои в неспазването му от ЗД [фирма]. Поради тази причина 3-месечният срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ изобщо не е приложим за произнасянето на застрахователя по нея, което изключва възможността за нарушаването на чл. 496, ал. 1 от КЗ в този конкретен случай. Ето защо, дадената от органите на административно наказателното производство с АУАН и наказателното постановление правна квалификация на извършеното от ЗД [фирма] нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ е правилна. Поради, което и възражението на касатора, че по отношение на претенции по ЗЗГОА, са приложими разпоредбите на чл. 496 и сл. Кодекса за застраховането е неоснователно.

Правилно и в съответствие със закона Софийският районен съд е приел, че не е допуснато съществено нарушение, тъй като в АУАН не е посочено, че нарушението е извършено повторно. АУАН има за цел да установи извършено ли е или не едно конкретно нарушение. Нормата на чл. 42 от ЗАНН разписва реквизитите, които следва да съдържа АУАН, като те се отнасят до лицето установило нарушението,

установяване на нарушителя и индивидуализирането му и установяване на нарушението. Не случайно чл. 42, ал. 1, т. 5 от ЗАНН предвижда като реквизит на АУАН посочване на законовите разпоредби, които са нарушени, а именно с АУАН следва да се установи противоправното поведение и на кои норми то не съответства. В чл. 42 от ЗАНН и в реквизитите на АУАН не е предвидено отразяване на санкционните разпоредби, т.е. тези, по които следва да се наложи наказанието, както и не е предвидено в АУАН да се посочва или определя вида и размера на наказанието. Тази уредба съответства и на правната природа на АУАН, а именно като акт, с който се установява нарушението и нарушителя. Видът и размерът на наказанието се определят с наказателното постановление, поради и което съобразно чл. 57, ал. 1, т. 6 от ЗАНН те са и основен негов реквизит. Повторността на нарушението е елемент, който се отнася до определянето на размера на наказанието. Това е така, тъй като при повторност наказанието се определя в по-голям размер, т.е. повторността, като елемент, относим към определяне на размера на наказанието, не следва да бъде коментиран или включван и в АУАН.

Поради изложеното настоящият състав намира, че законосъобразно административно наказващия орган е определил размера на наложеното наказание и правната квалификация по чл. 108, ал. 1 от КЗ при установена повторност на извършеното нарушение едва с наказателното постановление не съставлява съществено процесуално нарушение.

Настоящата инстанция споделя изцяло и изводите на въззивния съд, че случаят не е маловажен по чл. 28 ЗАНН. Маловажен случай на административно нарушение е този, при който извършеното нарушение с оглед липсата или незначителните вредни последици или с оглед на други обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административни нарушения от съответния вид. Този критерий на преценка се прилага за всички нарушения, когато трябва да се реши въпросът дали случаят е маловажен или не. В конкретния случай неизпълнението на задължението разкрива реална обществена опасност, имайки предвид характера на засегнатите обществени отношения, свързани с гарантиране и своевременно удовлетворяване на вземания на застрахованите лица. Поради това настоящата съдебна инстанция приема, че случаят не е маловажен по смисъла на чл. 28 от ЗАНН. Видно от приложеното по делото пред районния съд наказателно постановление, касаторът е повторно санкциониран за същото нарушение /издадено по-рано НП № Р-10-567/28.05.2019 г., /влязло в сила на 26.06.2020г./, което сочи на трайно установена незаконосъобразна практика от страна на ЗД [фирма] да не спазва законоустановените срокове, гарантиращи заведените застрахователни претенции и правата на застрахованите лица.

Неоснователни са и възраженията на касатора, че наложеното наказание не съответства на целите на административното наказание, посочени в чл. 12 от ЗАНН. Разпоредбата на чл.108, ал. 1 от КЗ е правилно приложена във връзка с §1, т. 51 от ДР на КЗ. Освен това, в конкретния случай се касае за „повторност“, а не за инцидентност на неизпълнение на задължение. Наложено наказание напълно съответства на предвиденото в закона, а определянето на минимална санкцията съответства на характера и конкретната тежест на извършеното нарушение.

Касационната инстанция напълно споделя мотивите на районния съд, поради което не намира основание да ги преповтаря.

По изложените съображения, касационният съд счита, че спрямо обжалваното

решение не е налице което и да е от касационните основания по чл. 348 от НПК, които да налагат неговата отмяна.

С оглед изхода на делото и във връзка с изменението чл. 63, ал.3-5 от ЗАНН /ДВ, бр.94 от 29.11.2019г./, искането на ответника по касация за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно и следва да се уважи в размер на 100 лева, съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложим съгласно чл.144 от АПК във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ /обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.06г./.

Предвид това, Административен съд София-град, XIX касационен състав, на основание чл. 221, ал. 2 от АПК

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 23.04.2021 г., постановено по н.а.х.д. № 3223/2021 г. по описа на Софийския районен съд.

ОСЪЖДА ЗД [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисия за финансов надзор, сумата от 100 (сто) лева, разноси за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.